

Labprātīgajās transfertcenu risku pārbaudēs aplūkotie jautājumi (2) (1/7/19)

Iepriekšējā nedēļā publicētā raksta nobeigums.

Pakalpojumu saņemšana no saistītiem uzņēmumiem

Šī tēma VID auditu laikā ir aktuāla jau vairākus gadus. Attiecībā uz saņemtiem pakalpojumiem nodokļu administrācija vairāk fokusējas uz pakalpojuma saņemšanas pierādījumiem un labumu, ko gūst vietējais uzņēmums, saņemot pakalpojumus. Šādi jautājumi lielākoties attiecas uz tādiem pakalpojumiem kā vadības, mārketinga, konsultatīvie pakalpojumi.

Uzsākot pārbaudīt šādu pakalpojumu atbilstību tirgus cenu principam, VID vispirms pieprasīta detalizētu informāciju par pakalpojumu sniedzēja izmaksām, kas ir saistītas ar pakalpojuma sniegšanu un izmaksu attiecināšanas principiem (ja pakalpojums sniegs vairākiem grupas uzņēmumiem). Ja Latvijas uzņēmums nespēj iesniegt šādu informāciju, tas jau rada pamatu VID apšaubīt ne tikai pakalpojumā piemēroto cenu, bet arī tā sniegšanas faktu.

Tā kā informācija par pakalpojumu sniedzēju izmaksām var būt apjomīga un ar sarežģītiem attiecināšanas principiem, iesakām to gatavot savlaicīgi ik gadu, jo labprātīgas transfertcenu (TC) risku analīzes laikā VID šo informāciju var pieprasīt visu uzreiz par laikposmu līdz pat pieciem gadiem.

Saistītu pušu aizdevumi

Pārbaudot no saistītām personām saņemtos aizdevumus, VID ne tikai pārbauda maksājamo procentu atbilstību tirgus cenu līmenim, bet arī lūdz skaidrot aizdevuma saņemšanas mērķi un darījuma ekonomisko būtību.

Piemēram, uzņēmums ir zema riska vairumtirgotājs, kurš praktiski nepieņem nekādus lēmumus patstāvīgi un tikai ievēro grupas noteiktās vadlīnijas, pērkot preces no grupas uzņēmumiem, bet ilgstoši strādā ar zaudējumiem un darbības ietvaros saņem aizdevumu no saistīta uzņēmuma, jo nespēj norēķināties par iegādāto preci. Šajā gadījumā VID pirms jautājums būs nevis par procentu lielumu, bet gan par to, vai šim uzņēmumam vispār būtu jāaizņemas un jāmaksā procenti, ja tas nespēj kontrolēt savas izmaksas un ieņēmumus.

Secinājumi

Lai sekmīgi pabeigtu VID uzsākto TC kontroles procesu, iesakām visus šos jautājumus aktualizēt savlaicīgi, izrunājot ar saistīto uzņēmumu pārstāvjiem TC atbilstību tirgus līmenim, kā arī sagatavot izsmeļošas atbildes uz iespējamiem VID jautājumiem.

Jo labāk uzņēmums būs sagatavojies jebkādai pārbaudei, jo produktīvāka būs informācijas un viedokļu apmaiņa ar VID pārstāvjiem, kas var palīdzēt tos pārliecināt, ka uzņēmumā nav TC riska.

Ja, izvērtējot kontrolētos darījumus un pārbaudot savus finanšu rādītājus, uzņēmums konstatēs TC riskus, tas varēs tos savlaicīgi novērst, izrakstot atbilstošus koriģējošos rēķinus, un tādējādi nepārmaksāt nodokļus grupas līmenī.

